

Zmarta Groups Lånebarometer

Q1/Q2

2016

Dette er andre utgave av Zmartas Lånebarometer. Lånebarometeret har som formål å gi en dypere forståelse av markedet for forbrukslån i Norge. Lånebarometeret ble publisert for første gang i april 2016, der rapport for hele 2015 ble presentert. Her presenterer vi Lånebarometer for første halvdel av 2016. Rapporten er unik i sitt slag og tar utgangspunkt i data fra tusenvis av utbetalte lån i tidsrommet 1. januar 2016 til 31. juni 2016.

Lånebarometeret undersøker forbrukslån og refinansiering av lån. Det er dette vi ofte omtaler som smålån. Rapporten omfatter ikke boliglån eller andre banklån. Såkalte «sms-lån» eller «hurtiglån» omfattes heller ikke av denne definisjonen av forbrukslån.

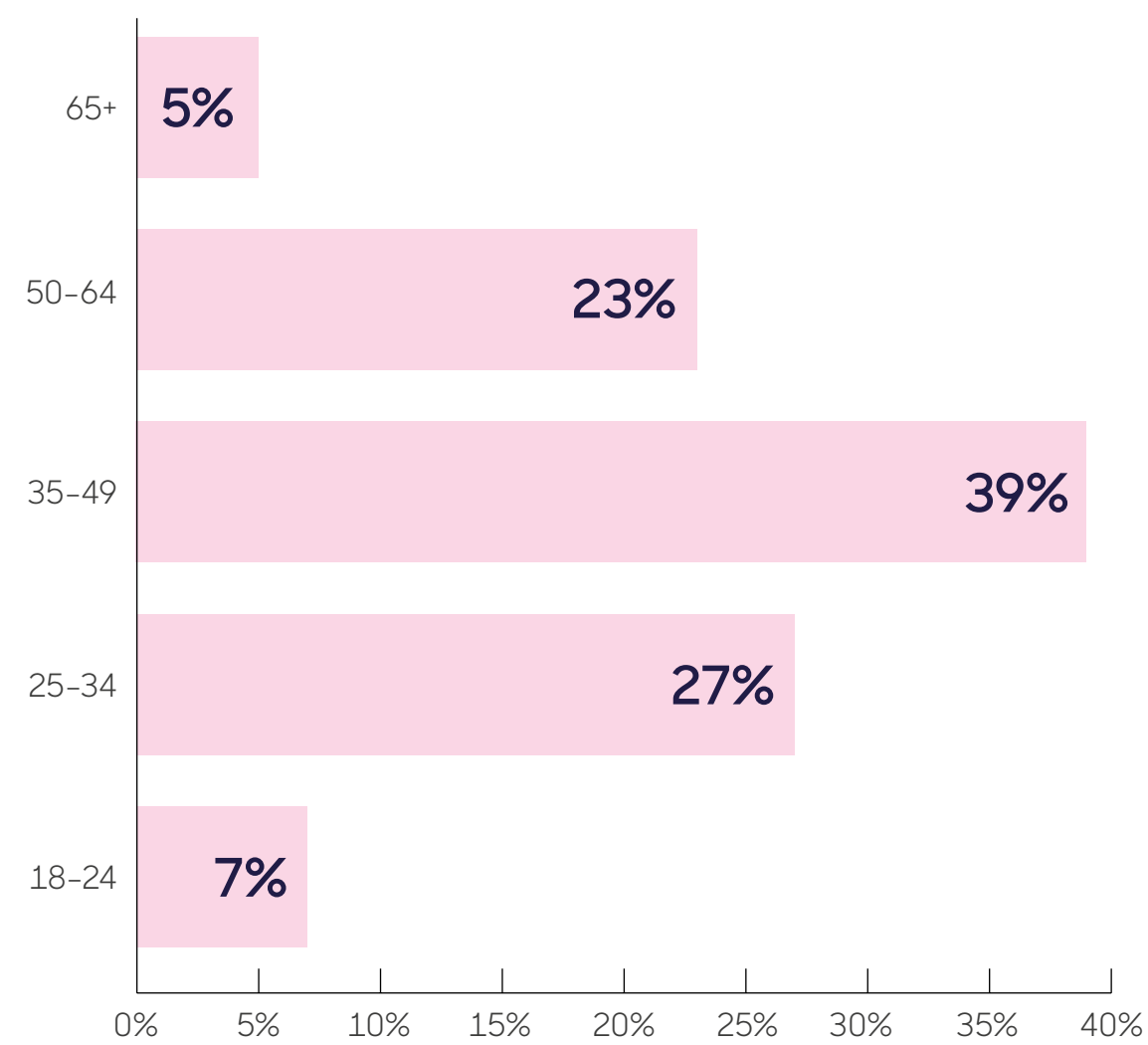
Rapporten er oppdelt i to deler. Del nr. 1 tar for seg nye forbrukslån, og del nr. 2 tar for seg lån som brukes til å refinansiere eksisterende lån.

Sammendrag:

- Personer i alle aldre, landsdeler og stillinger tar opp forbrukslån. Vi låner mer og vi tar opp flere lån.
- Gjennomsnittlig lånesum for nye forbrukslån har steget fra 110 000 kroner i 2015 med 21 prosent til 133 000 kroner i første halvår av 2016. Det siste året har vi hatt en prisvekst på 4,5 prosent i Norge.
- Gjennomsnittlig lånebeløp for aldersgruppen 35 – 64 år har økt 20 prosent fra 2015 til 2016.
- Andelen store lån over 300 000 kroner har steget 5 prosent siden 2015.
- Rogaland er fylket som tar opp høyest nye lån i Norge. Gjennomsnittlig lånebeløp i Rogaland er 158 000 kroner, sammenlignet med 133 000 kroner som er landsgjennomsnittet.
- Østlandet har 4 prosent flere låntakere i år enn øvrige landsdeler. Antall låntakere fra Oslo har økt fra 2 prosent i 2015 til 3,1 prosent i 2016.
- Unge låntakere låner til bilkjøp, og møbler og annet etableringsforbruk. Eldre låner til forbruk, egen virksomhet og tannlegebesøk.
- Kvinner låner mer enn før. Kvinner har i gjennomsnitt tatt opp 20 prosent høyere lånebeløp hittil i 2016 enn de gjorde i 2015. Menn tar i snitt opp 29 prosent høyere lån enn kvinner.
- Gjennomsnittlig lånebeløp for refinansiering av lån har steget fra 215 000 kroner i 2015 med 16 prosent til 250 000 kroner i første halvdel av 2016.
- Rogaland refinansierer høyest lån i Norge. Rogalendingene refinansierer i snitt 266 000 kroner i lån. Det er 6 prosent over landsgjennomsnittet. Østfold refinansierer 2 prosent flere lån enn andelen av befolkningen tilsier.

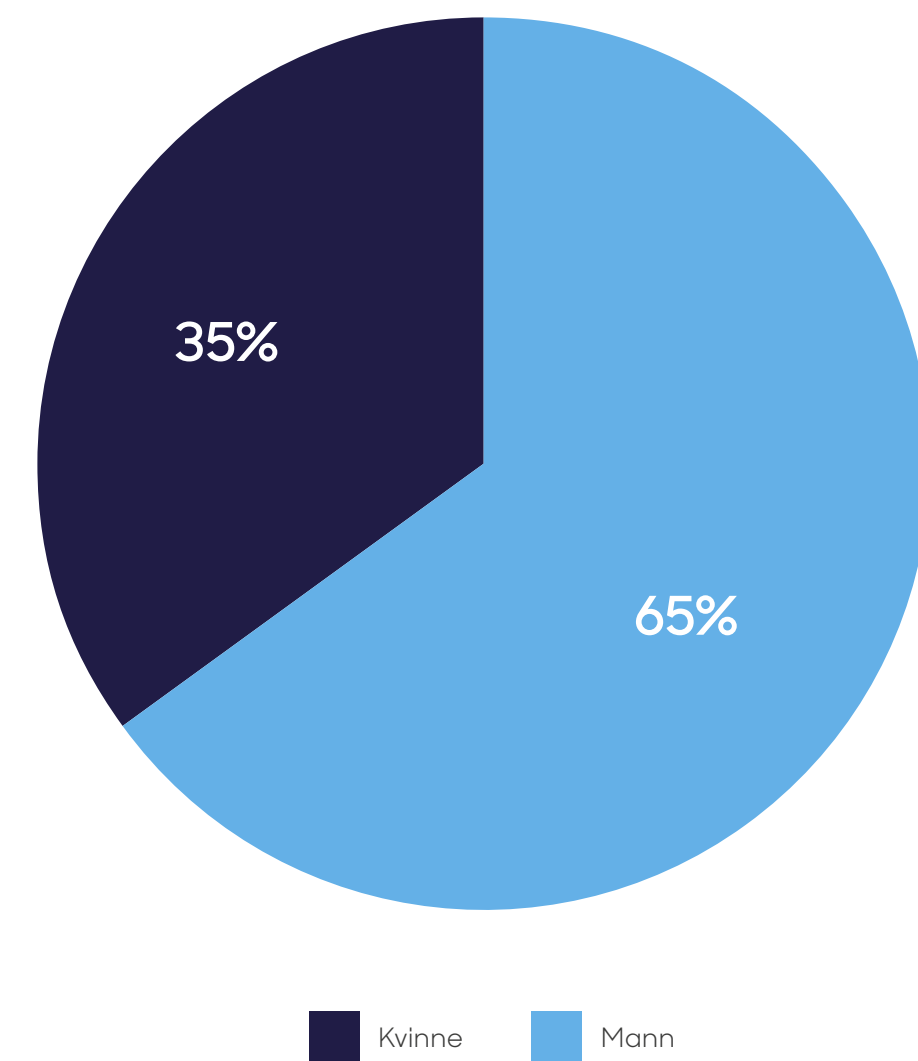
Hvem låner?

Ålder

Personer i alle aldre, kjønn og stillinger tar opp forbrukslån. Det er en økning på 2 prosent for aldersgruppen 25 – 34 år som tar opp lån, og øvrige aldersgrupper har holdt seg stabilt det siste året. Det er flere menn enn kvinner som tar opp forbrukslån. I 2015 var det 63 prosent menn som tok opp forbrukslån. I år er det 65 prosent menn som tar opp forbrukslån. To av tre som tar opp forbrukslån har ikke hjemmeboende barn. I aldersgruppen 35 – 49

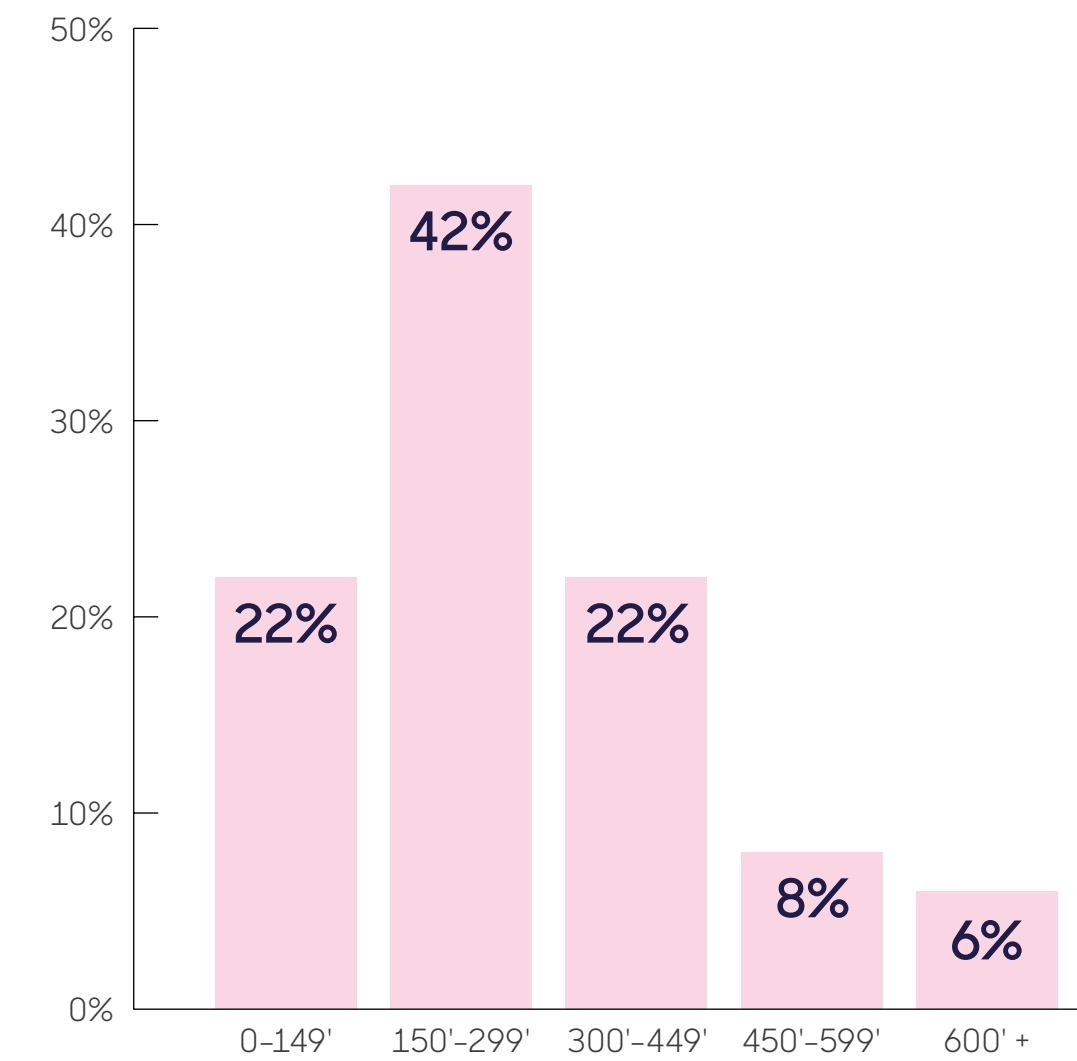
Kjønn

år har 56 prosent av låntakerne hjemmeboende barn, og det er denne aldersgruppen som står for flest nye lån. 2 av 5 kvinner som tar opp nye lån oppgir at de har hjemmeboende barn. Til sammenligning oppgir 1 av 3 menn som tar opp nye lån at de har hjemmeboende barn.

Personer i alle stillinger tar opp lån. Antall heltidsansatte som tar opp forbrukslån har økt fra 74 prosent til 78 prosent.

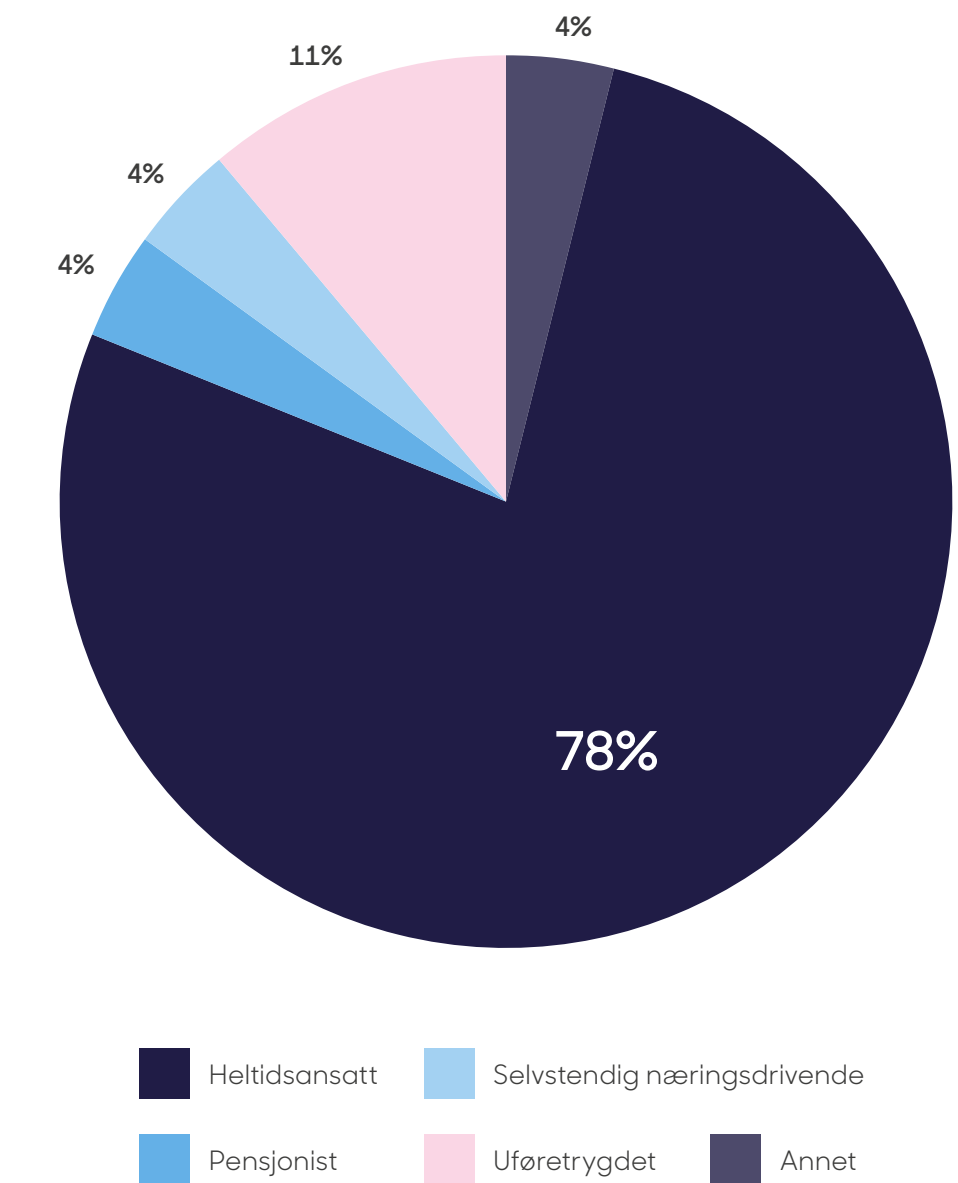
Årsinntekt (1000 NOK)

Det er en nedgang i antall selvstendig næringsdrivende som tar opp forbrukslån. I år er 4 prosent av låntakerne selvstendig næringsdrivende, mens i fjor var tallet oppe i 8 prosent. Antall uføretrygdete som tar opp forbrukslån holder seg stabilt på 11 prosent.

Nær halvparten (42%) av alle låntakere har en årsinntekt mellom 150 000 – 299 000, som er litt lavere enn i 2015.

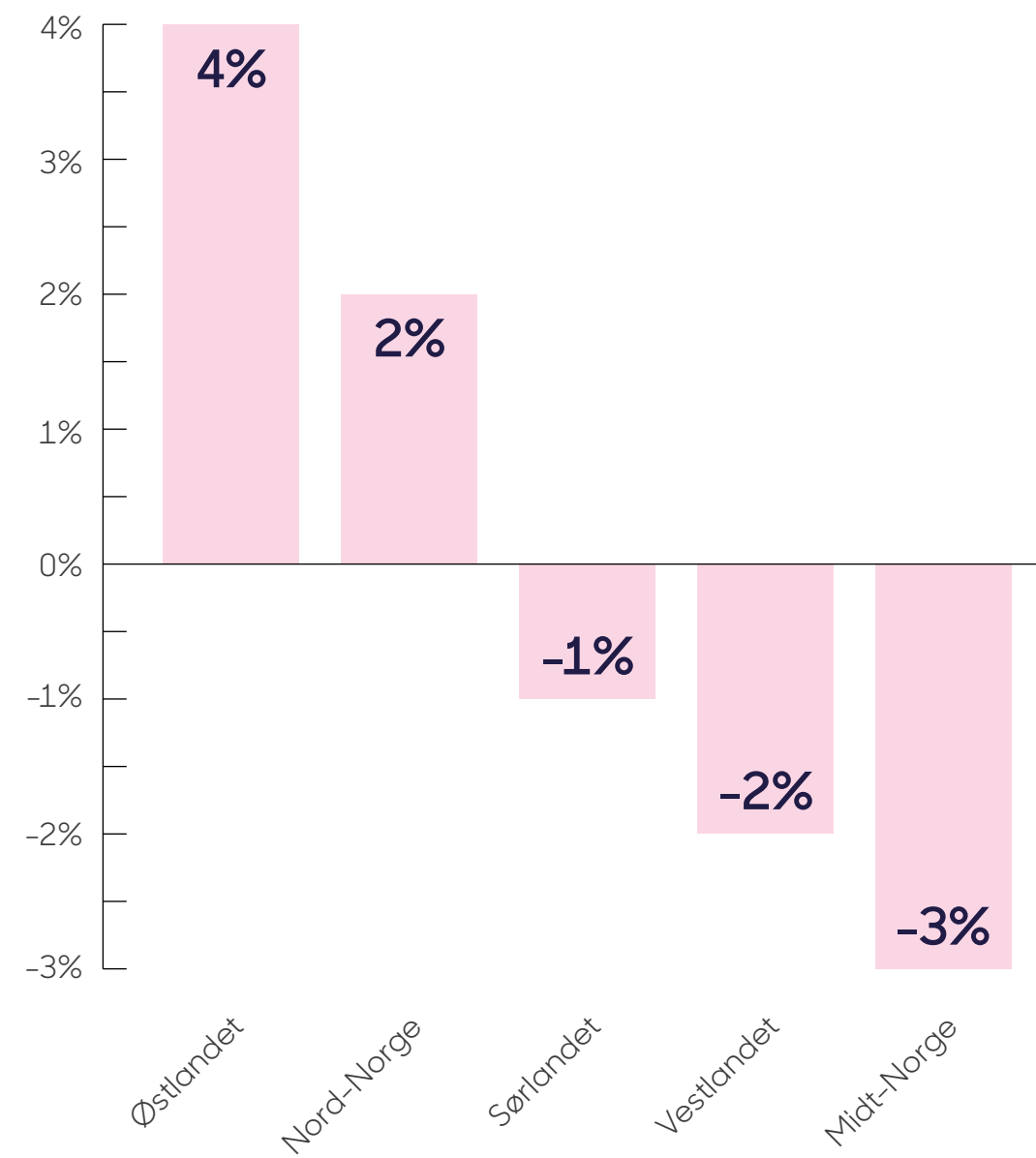
Ansettelsesform

Det er en nedgang i antall selvstendig næringsdrivende som tar opp forbrukslån. I år er 4 prosent av låntakerne selvstendig næringsdrivende, mens i fjor var tallet oppe i 8 prosent. Antall uføretrygdete som tar opp forbrukslån holder seg stabilt på 11 prosent.

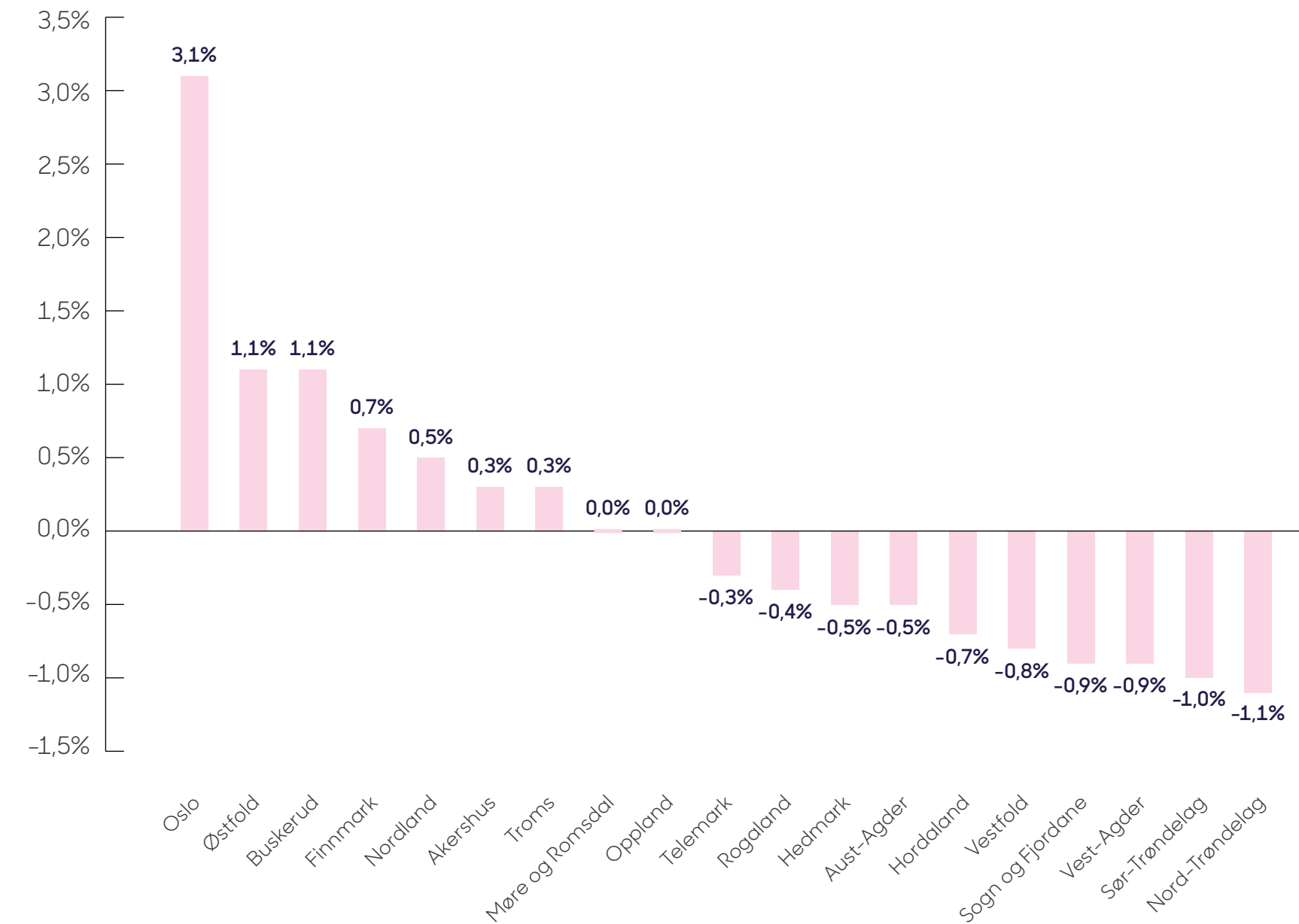
Hvor bor de som låner?

Differanse mellom antal lån og andel av befolkning

Låntakere er jevnt fordelt mellom landsdelene. Sammenlignet med andel av befolkningen er det 7 prosent forskjell mellom landsdelen som tar opp mest og færrest lån. I år som i fjor står det sentrale Østlandet for flest lån med hele 54 prosent av alle lånopptak, som er flest i landet. Dette er 4 prosent mer lån enn befolkningen for øvrig. I år som i fjor er Østlandet tett etterfulgt av Nord-Norge med 2 prosent mer lån enn landsgjennomsnittet. Midt-Norge er landsdelen som tar opp færrest lån, med 3 prosent under landsgjennomsnittet.

Gjennomsnittlig differanse mellom andel lån i befolkningen¹

På fylkesbasis er det i år som i fjor Oslo som tar opp flest lån sammenlignet med andelen av befolkningen. I år ser vi at befolkningen i Oslo har 3,1 prosent lån i første halvdel av 2016, til sammenligning med 2 prosent for hele 2015. I år har Sør- og Nord-Trøndelag byttet plass om å være fylket som tar opp færrest lån.

¹ SSB, folkemengde per 01.01.2016

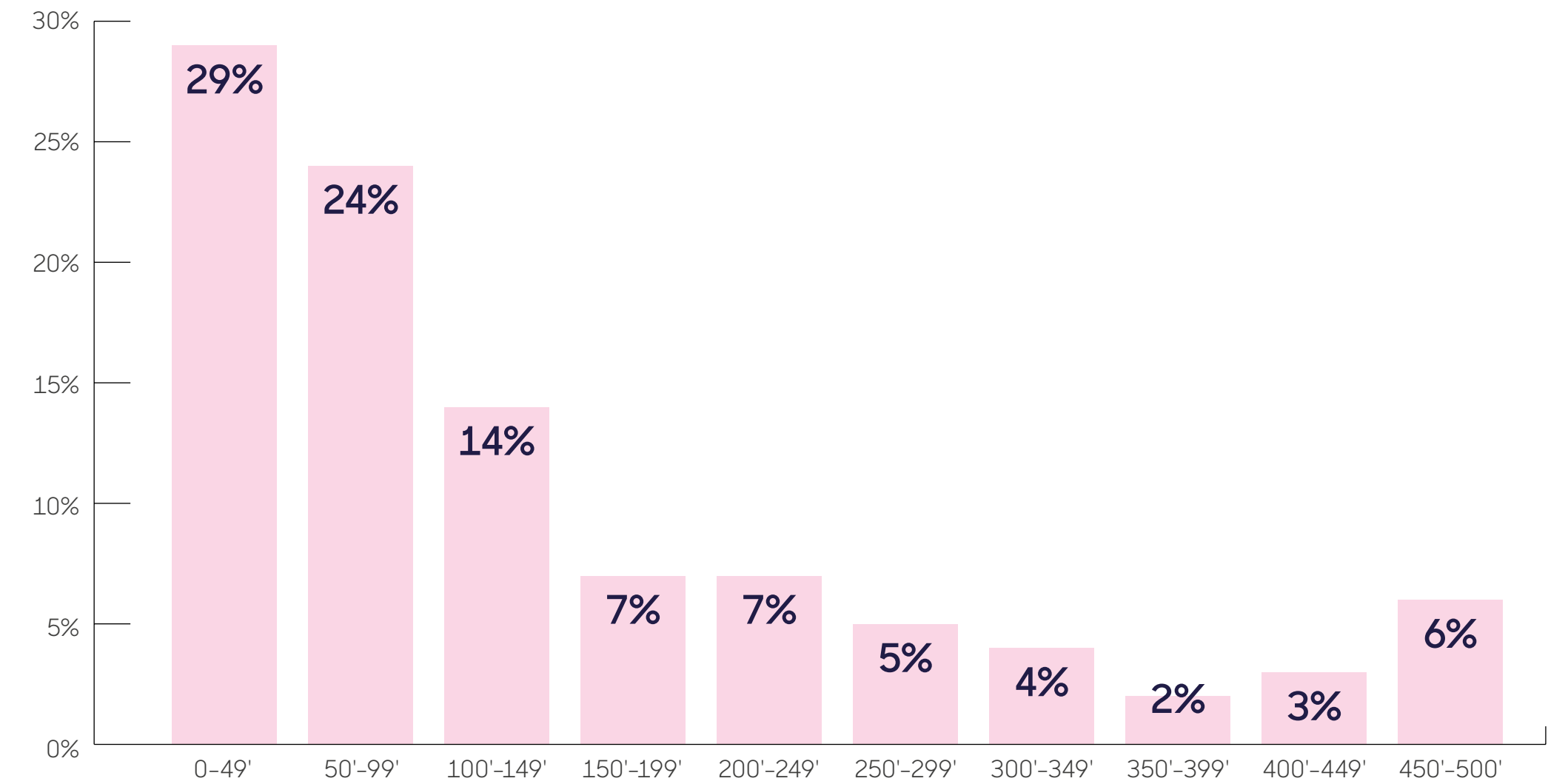
Hvor mye lånes og hva bruker vi pengene til?

I 2015 lånte vi i gjennomsnitt 110 000 kroner. Fra 2015 til juli 2016 har vi hatt en prisvekst på 4,5 prosent¹, og i første halvdel av 2016 lånte vi nærmere 133 000 kroner. Dette er en vekst på 21 prosent fra 2015 til 2016. Det er spesielt på lån over 300 000 kroner at veksten er størst. I 2015 var 10 prosent av alle lån over 300 000 kroner, mens i første halvdel av 2016 var 15 prosent av alle lånebeløp mellom 300 000 til 500 000 kroner.

Det vi tar opp lån til er renovering (31 prosent), bilkjøp (13 prosent) og personlig forbruk (11 prosent). Det er en økning i lånebeløp i alle kategorier fra året før.

FORMÅL	ANDEL	SNITTLÅN
Renovering	31%	153 250
Bil/båt	13%	109 616
Forbruk	11%	77 696
Gjeld	10%	166 192
Møbler	7%	97 406
Bolig	7%	187 874
Investering	5%	202 200
Ferie	4%	59 891
Foretak	4%	241 768
Tannlege	4%	58 019
Bryllup	1%	104 333
Studier	1%	100 533
Fører kort	1%	41 667
Operasjon	1%	118 750

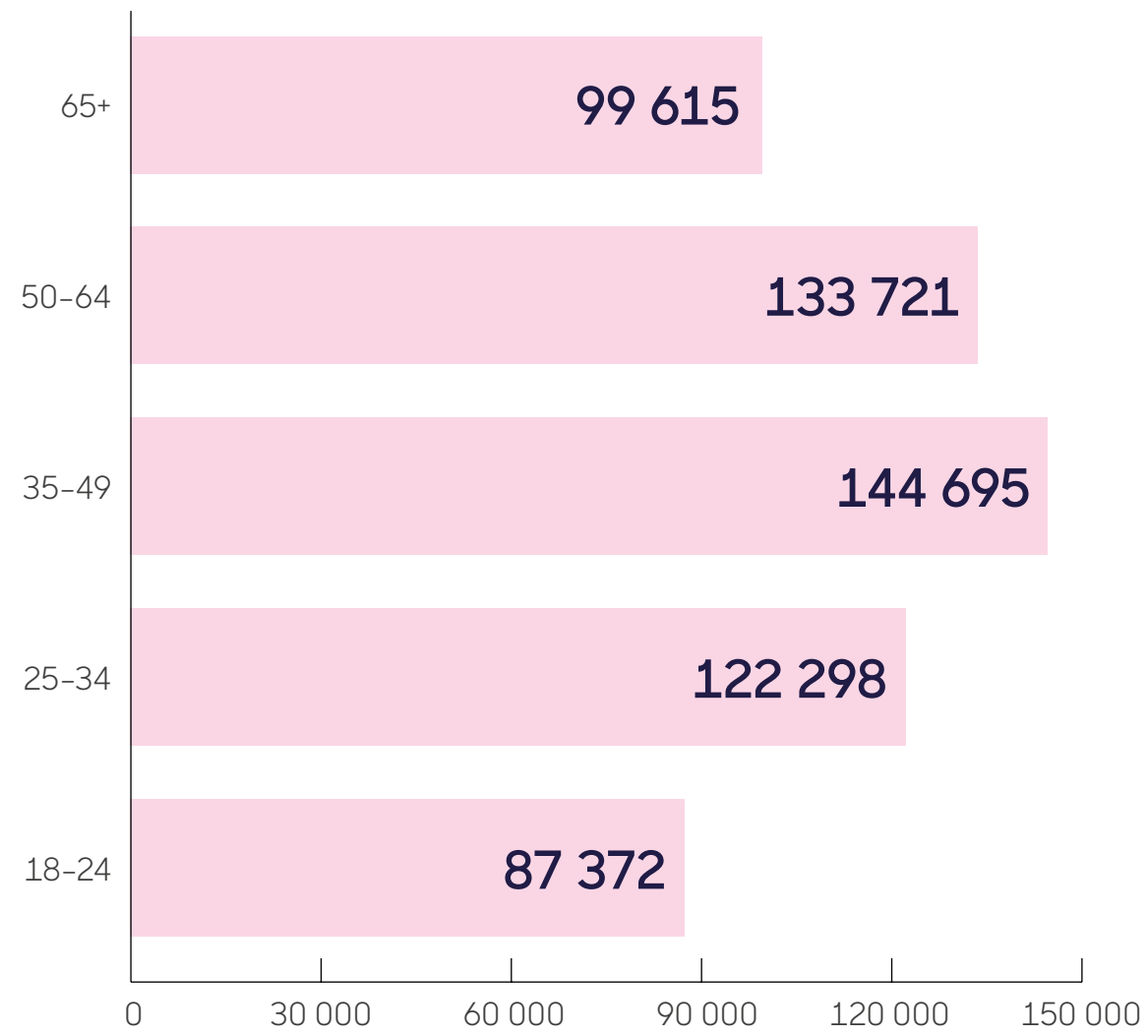
Antall lån fordelt på lånesum

¹ SSB, konsumprisindeksen for august 2016. Se www.ssb.no/priser-og-prisindekser/statistikker/kpi
Merk at formålscategoriene er utvidet for 2016 sammenlignet med 2015.

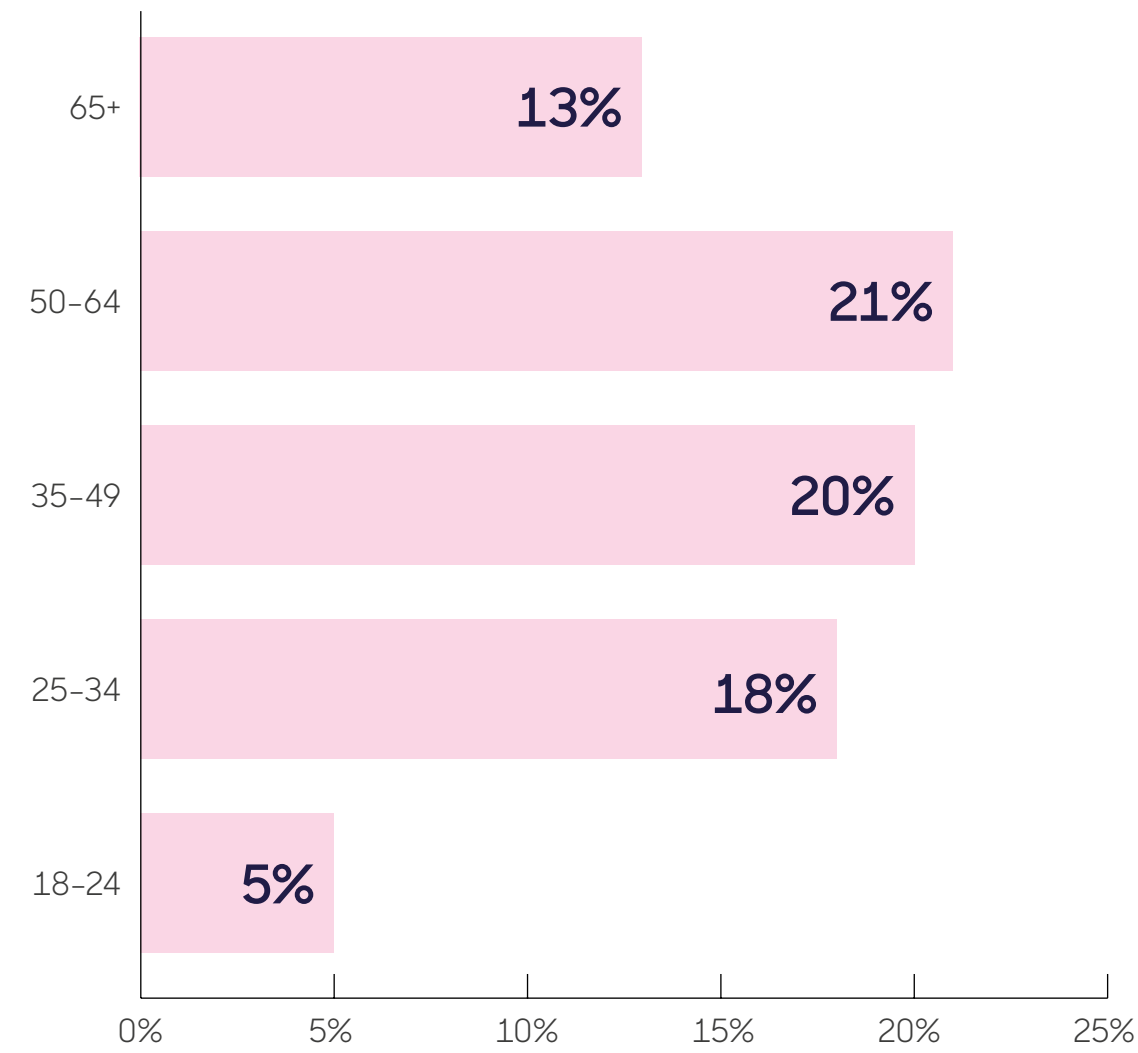
Unge låner til bil og eldre låner til tannlegebesøk

Snittlån etter alder

Jennomsnittslånetakeren er 41,5 år. Dette er en svak nedgang fra 2015, hvor gjennomsnittsalderen var 42,2 år. De yngste tar opp minst lån, men tar likevel opp 5 prosent mer i lån i år sammenlignet med i fjor. Aldersgruppen 35 - 64 år tar opp både flest lån og har det høyeste lånebeløpet. Denne aldersgruppen har i første halvdel av 2016 tatt opp 20 prosent mer i lån året før.

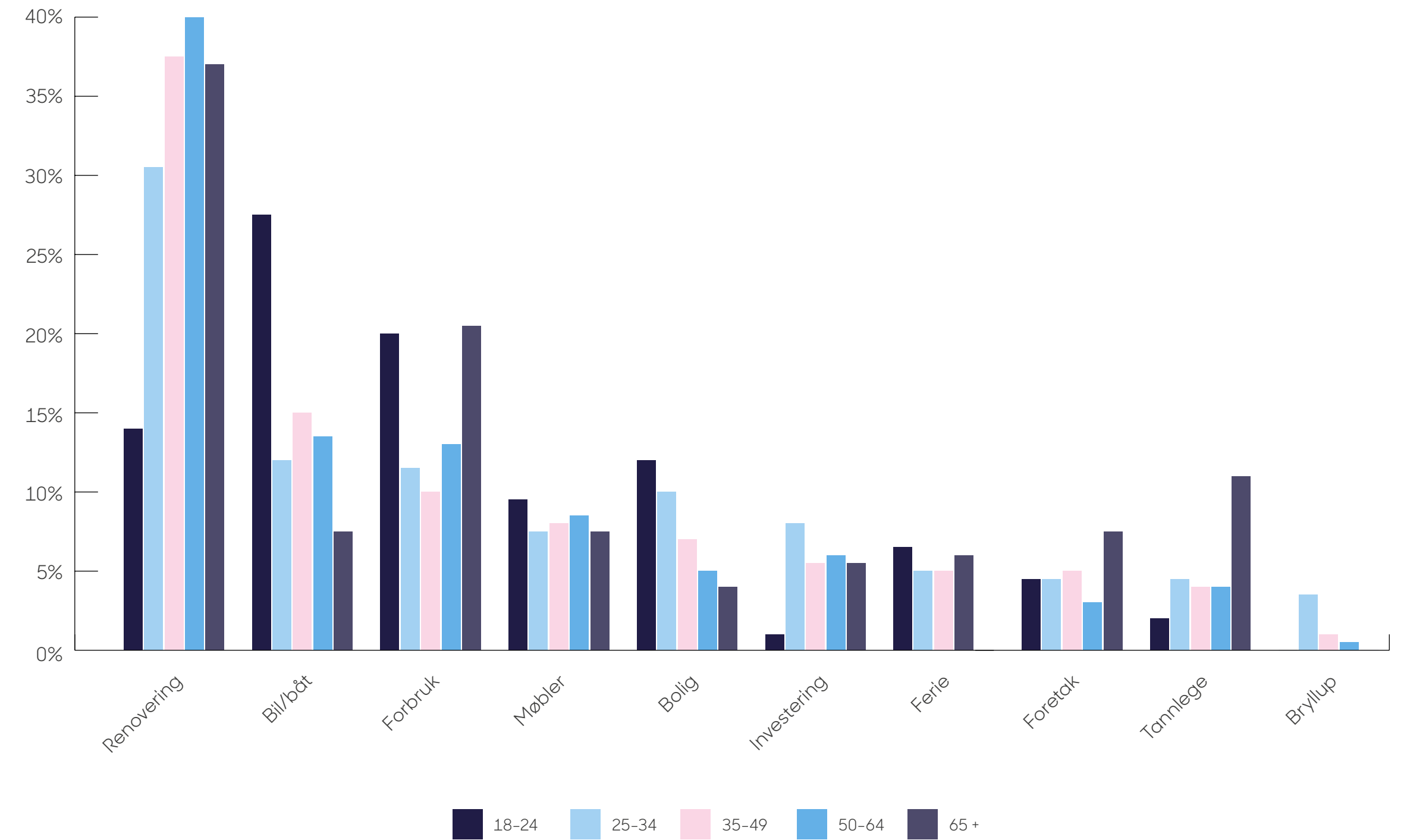
Økning i snittlån fra 2015 til første halvår 2016 etter alder

Hva vi bruker pengene til varierer ut fra alder og livssituasjon. Unge låntakere bruker i større grad enn før penger på forbruk som bilkjøp, bolig, møbler og inventar. Eldre i aldersgruppen 65+ bruker i større grad enn før penger på tannlegebesøk, forbruk og egen virksomhet.

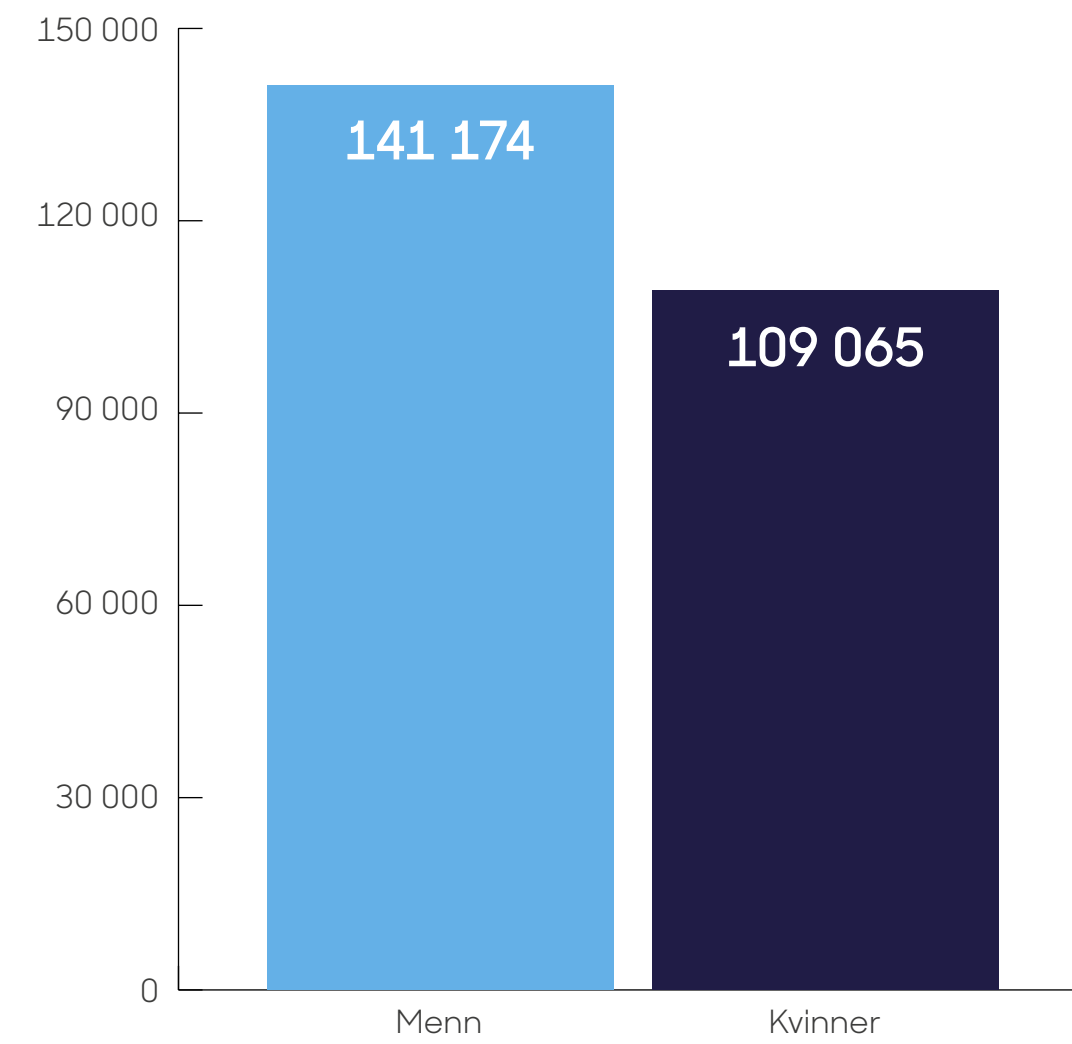
Unge voksne og middelaldrende tar opp mer lån til renovering og boliginvesteringer.

Låneformål etter alder

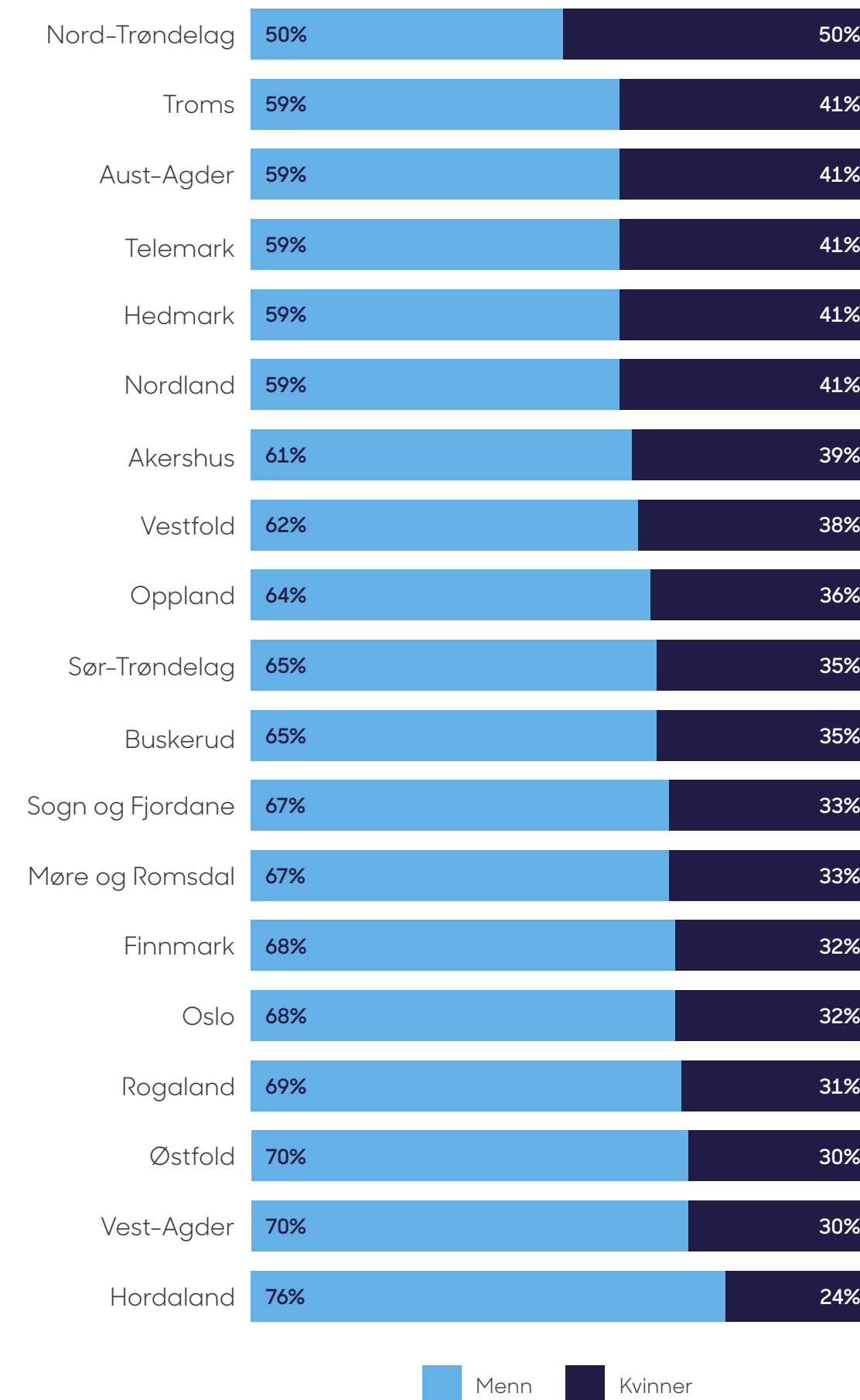

Menn tar opp flere og dyrere lån enn kvinner

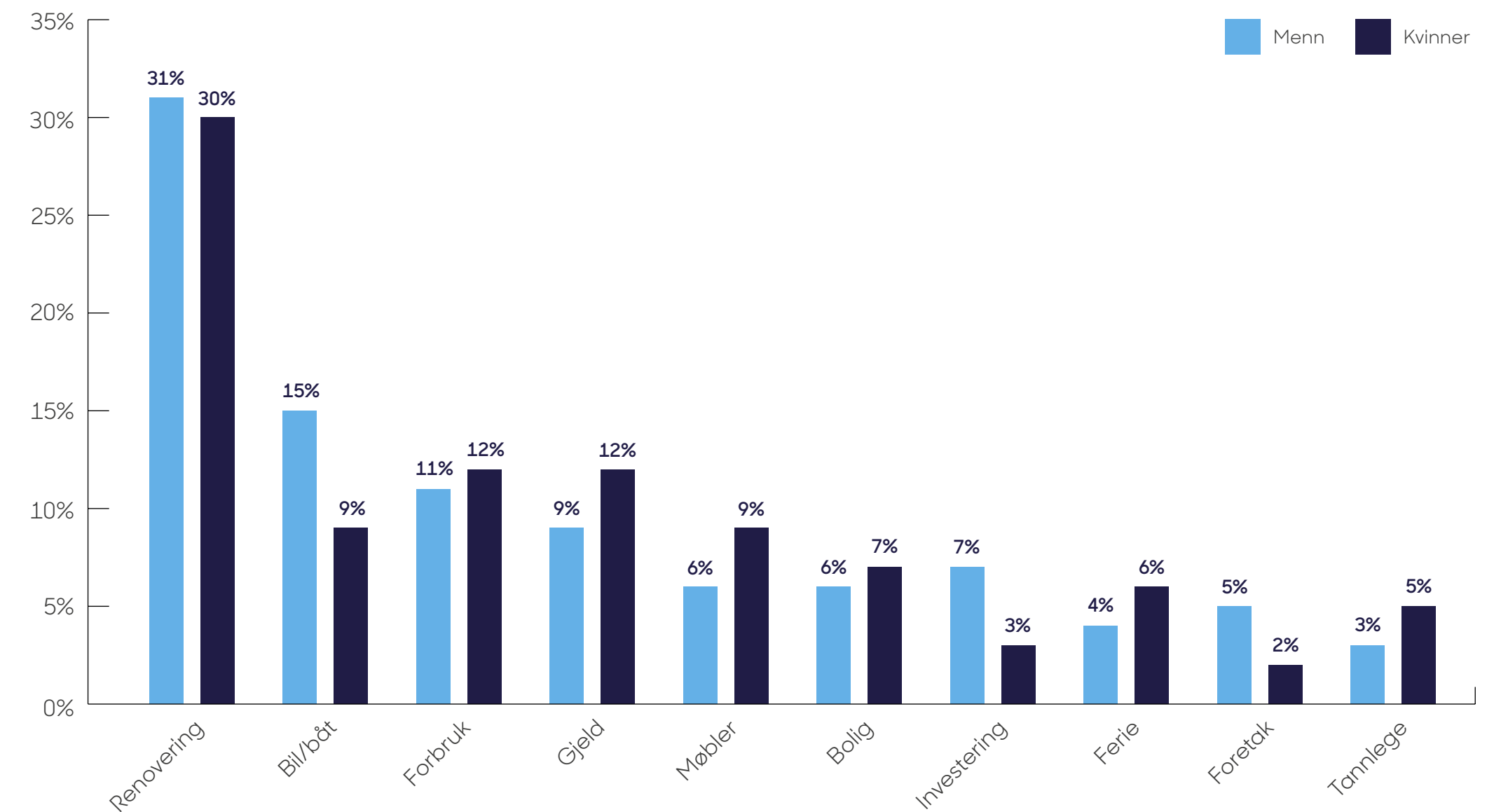
Snittlån etter kjønn

Kjønnfordeling av andel av lån etter fylke

Låneformål fordelt på kjønn

I gjennomsnitt tar menn opp 29 prosent høyere lån enn kvinner. Forskjellen har minsket sammenlignet med i fjor, der forskjellen var på 33 prosent. Kvinner har lånt 20 prosent mer i år enn i fjor. Menn har lånt 17 prosent mer.

Det er små forskjeller i hva kvinner versus menn bruker lån til. I første halvdel av 2016 var det kun 1 prosent i differanse mellom kvinner og menn som tar opp lån til renovering. I 2015 var differansen for samme låneformål hele 5 prosent. Det er for låneformål som bil, investeringer og foretak at differansen mellom kvinner og menn er størst.

Det er stor variasjon i hvor mange kvinner som tar opp lån mellom fylkene.

I Hordaland står menn for 76 prosent av alle lån. I Nord-Trøndelag tar like mange kvinner som menn opp lån i 2016, og er fylket med størst «likestilling» i antall lån. Året før hadde Nord-Trøndelag overvekt av mannlige låntakere.

Oslo tar opp flest lån og Rogaland tar opp størst lånebeløp

Alle fylker låner mer enn i fjor. I år som i fjor er det Oslo som tar opp flest lån. Vi ser også at Rogalendingene fortsatt er de som i snitt tar opp det høyest lån, med 157 952 kroner. I 2015 var Rogalendinger 24 prosent over landsgjennomsnittet, og i første halvdel av 2016 har avstanden til landsgjennomsnittet gått ned til 19 prosent.

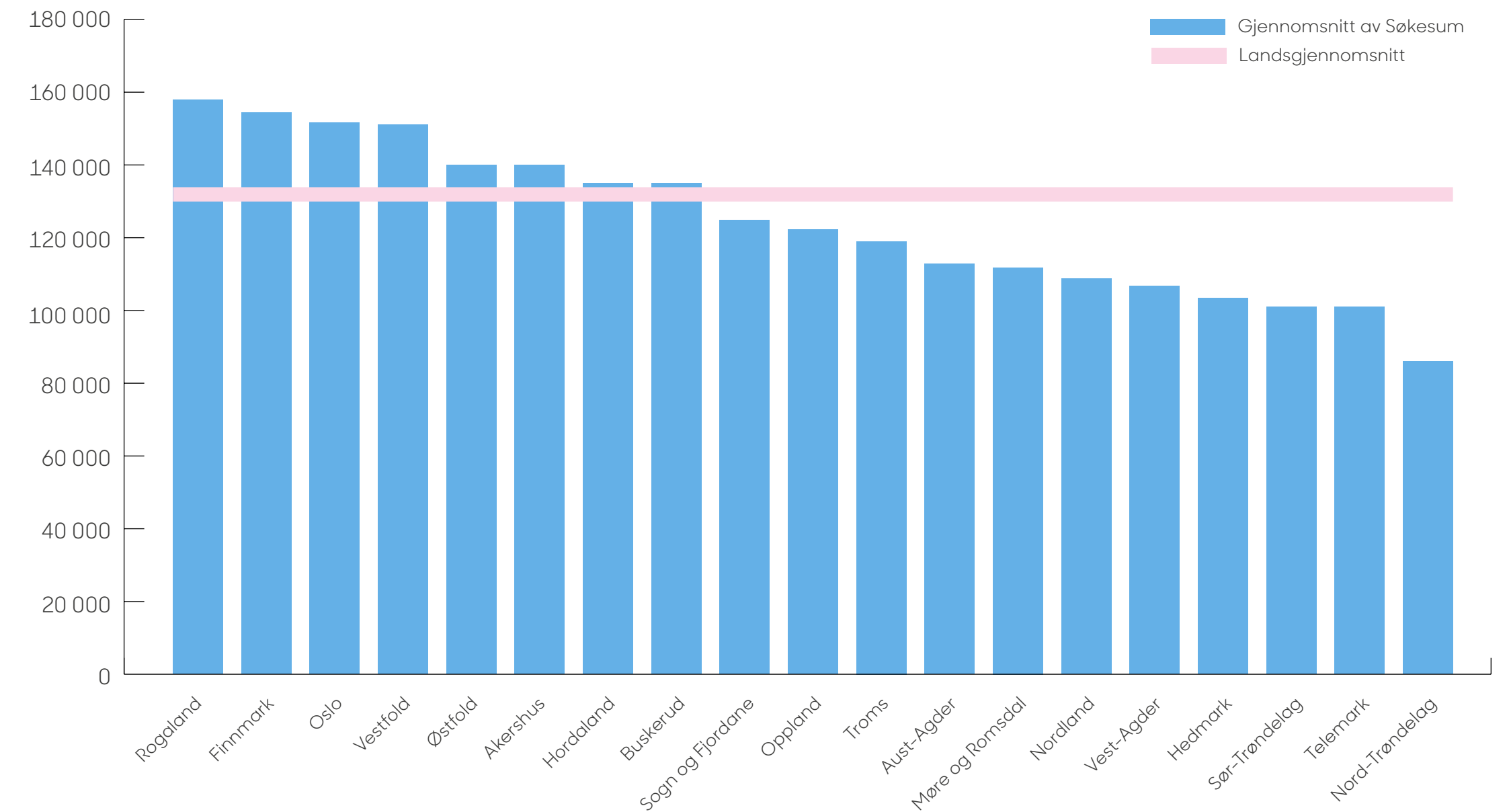
Fylker med tett befolkning som Oslo, Akershus og Rogaland trekker opp landsgjennomsnittet.

Nord-Trøndelag er det eneste fylket hvor de låner mindre enn året før. Trønderne ligger 35 prosent under landsgjennomsnittet med en gjennomsnittlig lånesum på 86 000 kroner.

Vi ser også en svak forskjell i hva låntakere i ulike fylker bruker lån til. I Tromsø lånes det tre ganger så mye til forbruk som landsgjennomsnittet. Oslo, Akershus, Rogaland og Hordaland tar opp flest lån til investeringer. Sogn og Fjordane tar opp mest lån til renovering, mens Nordland, Vest-Agder og Oslo låner til operasjon og tannlege.

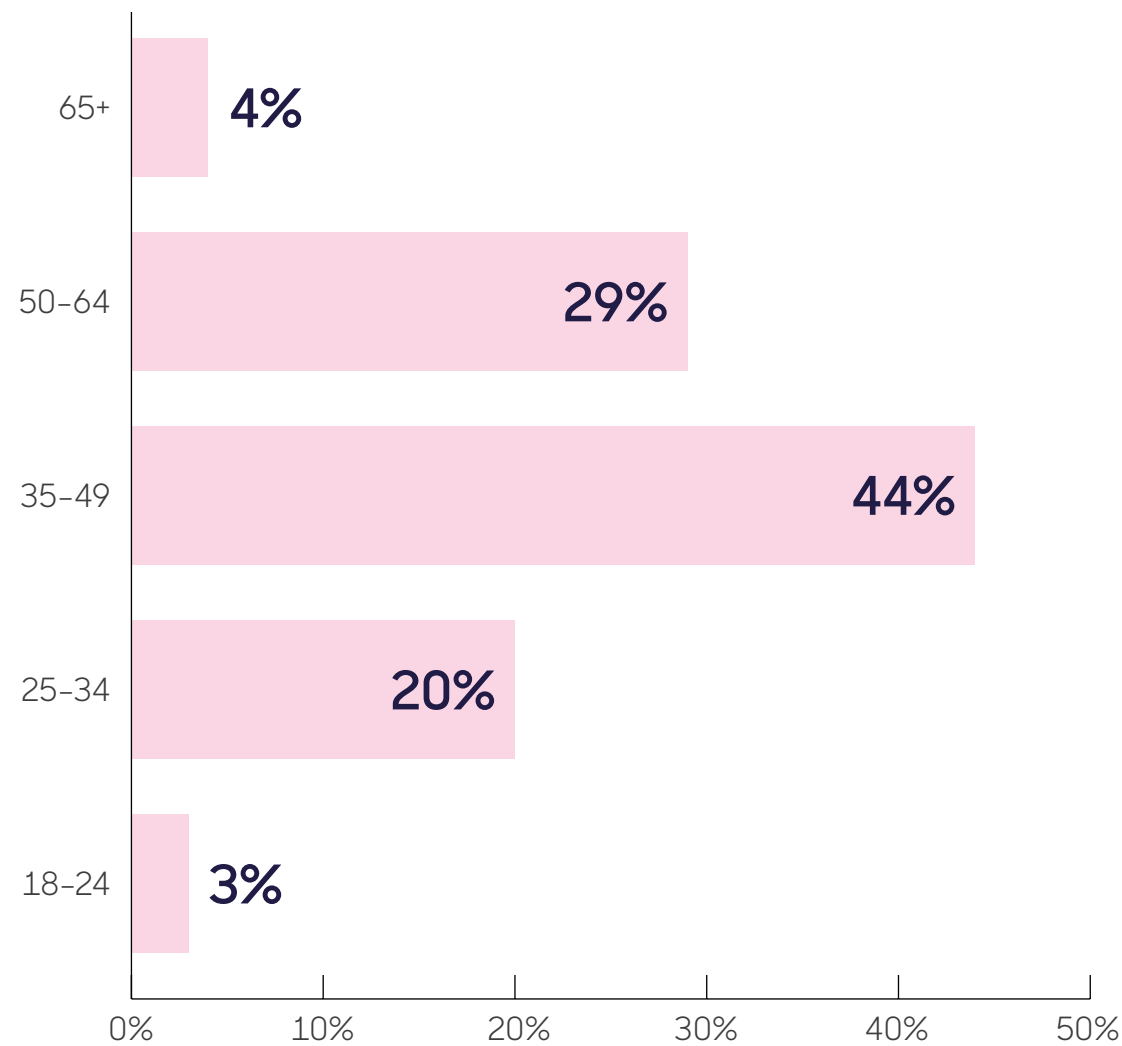
FYLKE	ANDEL AV LÅN	GJENNOMSNITTLÅN NOK
Rogaland	9 %	157 952
Finnmark	2 %	154 378
Oslo	16 %	151 552
Vestfold	4 %	151 000
Østfold	7 %	139 991
Akershus	12 %	139 920
Hordaland	9 %	134 968
Buskerud	6 %	134 936
Sogn og fjordane	1 %	124 905
Oppland	4 %	122 311
Troms	3 %	119 017
Aust-agder	2 %	112 759
Møre og romsdal	5 %	111 791
Nordland	5 %	108 682
Vest-agder	3 %	106 773
Hedmark	3 %	103 446
Sør-trøndelag	5 %	101 058
Telemark	3 %	100 922
Nord-trøndelag	2 %	86 000

Antall lån fordelt på lånesum

Refinansiering av lån

Alder

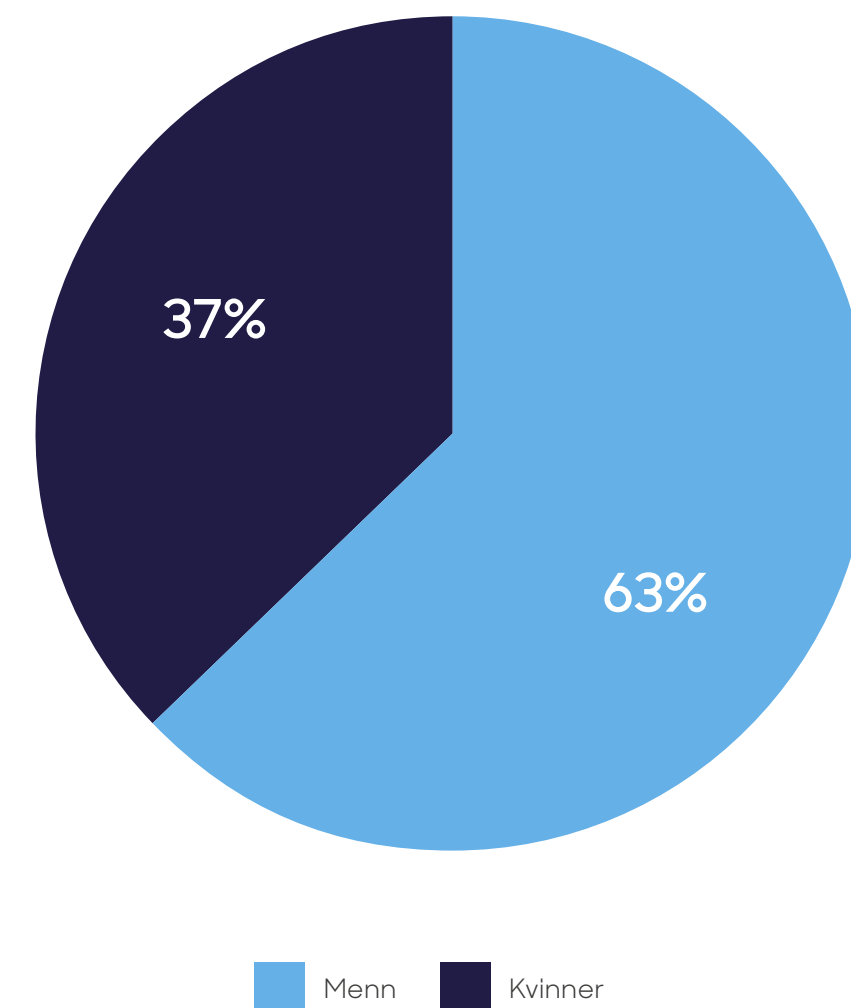

Hvem refinansierer lån?

En stor andel av oss tar opp lån for å refinansiere av eksisterende lån. Det kan være snakk om at hele lånesummen skal refinansieres eller refinansiering kombinert med ytterligere lån.

Det er personer i alle aldre og inntektsgrupper som refinansierer lån. Samtlige aldersgrupper har holdt seg stabil fra i fjor. Det er fortsatt aldersgruppen 35 – 49 som står for nesten halvparten av alle refinansieringer av lån. Vi ser en svak oppgang i antall menn som refinansierer lån

Kjønn

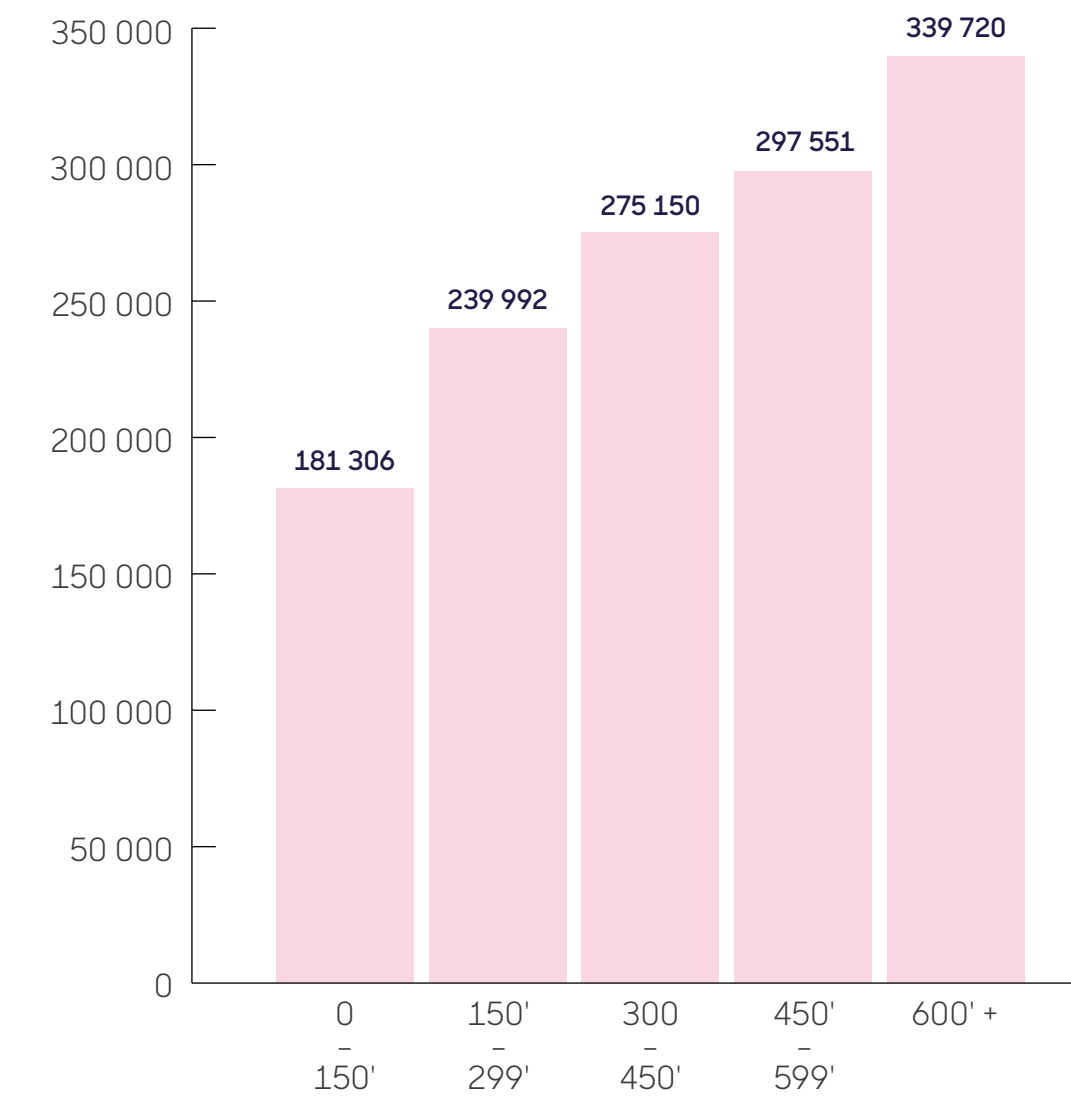

sammenlignet med kvinner. I 2015 stod menn for 61 prosent av alle refinansieringer av lån, sammenlignet med 63 prosent i første halvdel av 2016.

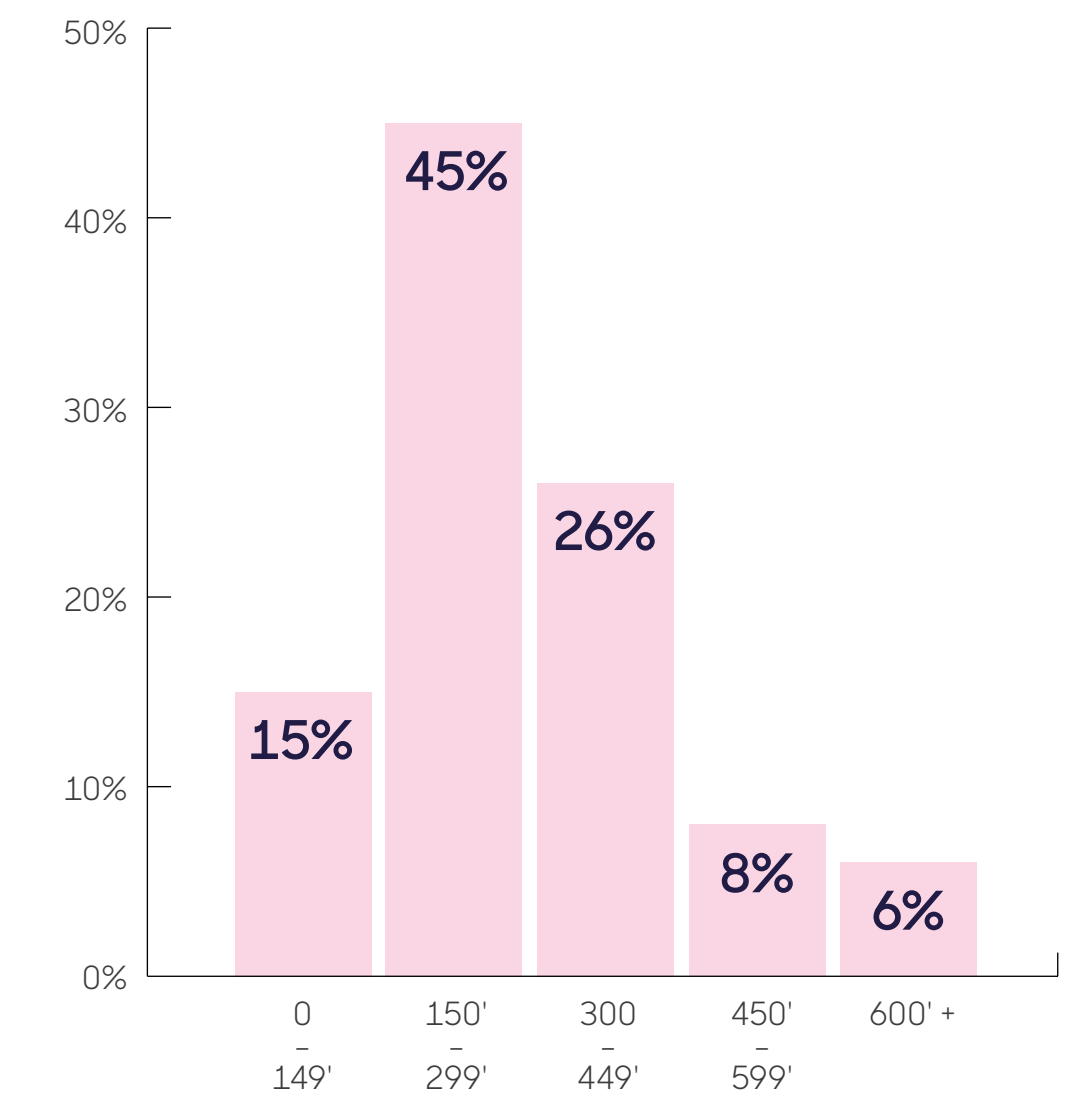
Det er en klar sammenheng mellom årsinntekt og gjennomsnittlig lånesum. Personer med årsinntekt under 300 000 kroner står for 60 prosent av alle lån. Samtidig ser man at jo høyere årsinntekt, jo mer låner vi.

Andel heltidsansatte som refinansierer lån har sunket med 2 prosent fra 2015, som fordeler seg ut over de andre ansettelsesformene.

Gjennomsnittlig søkesum etter årsinntekt

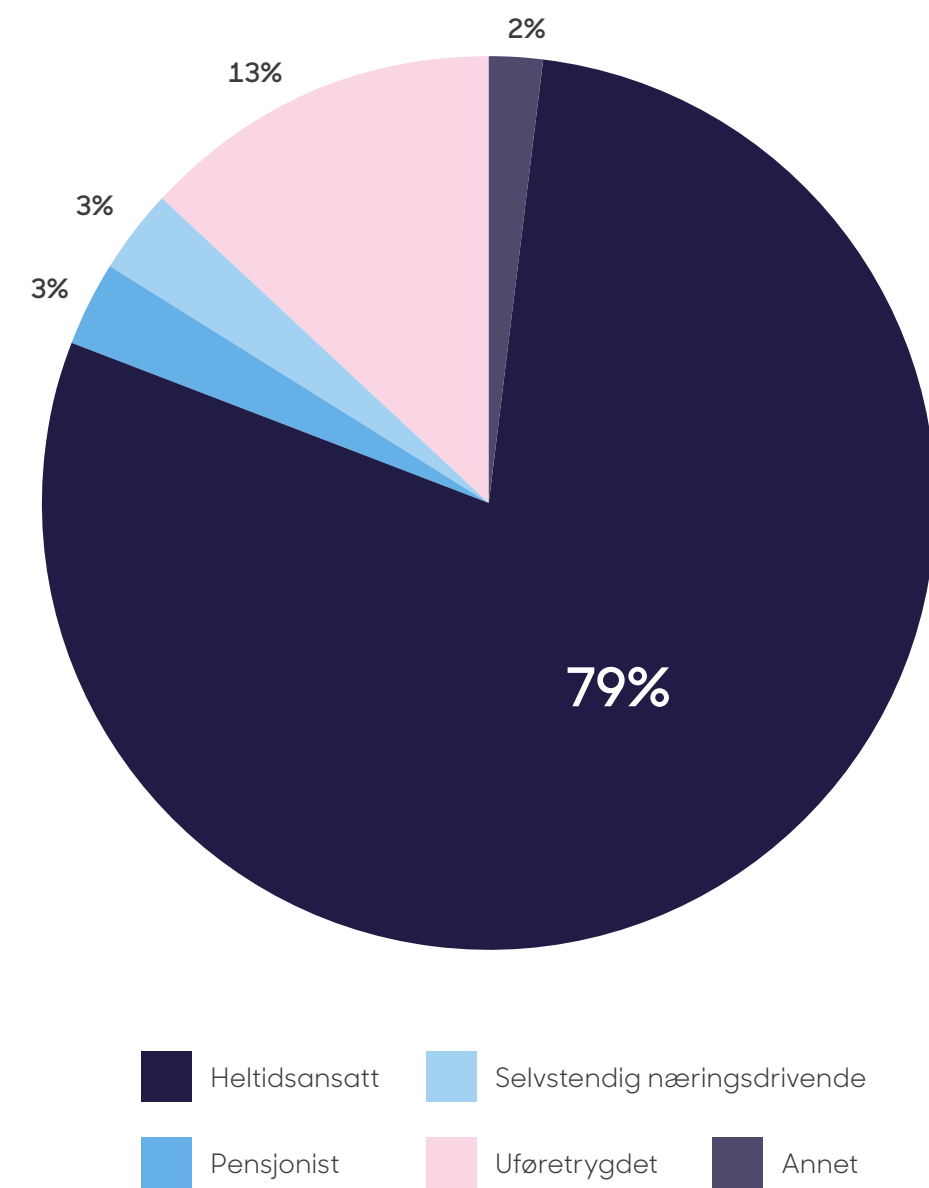

Låntakere fordelt på årsinntekt

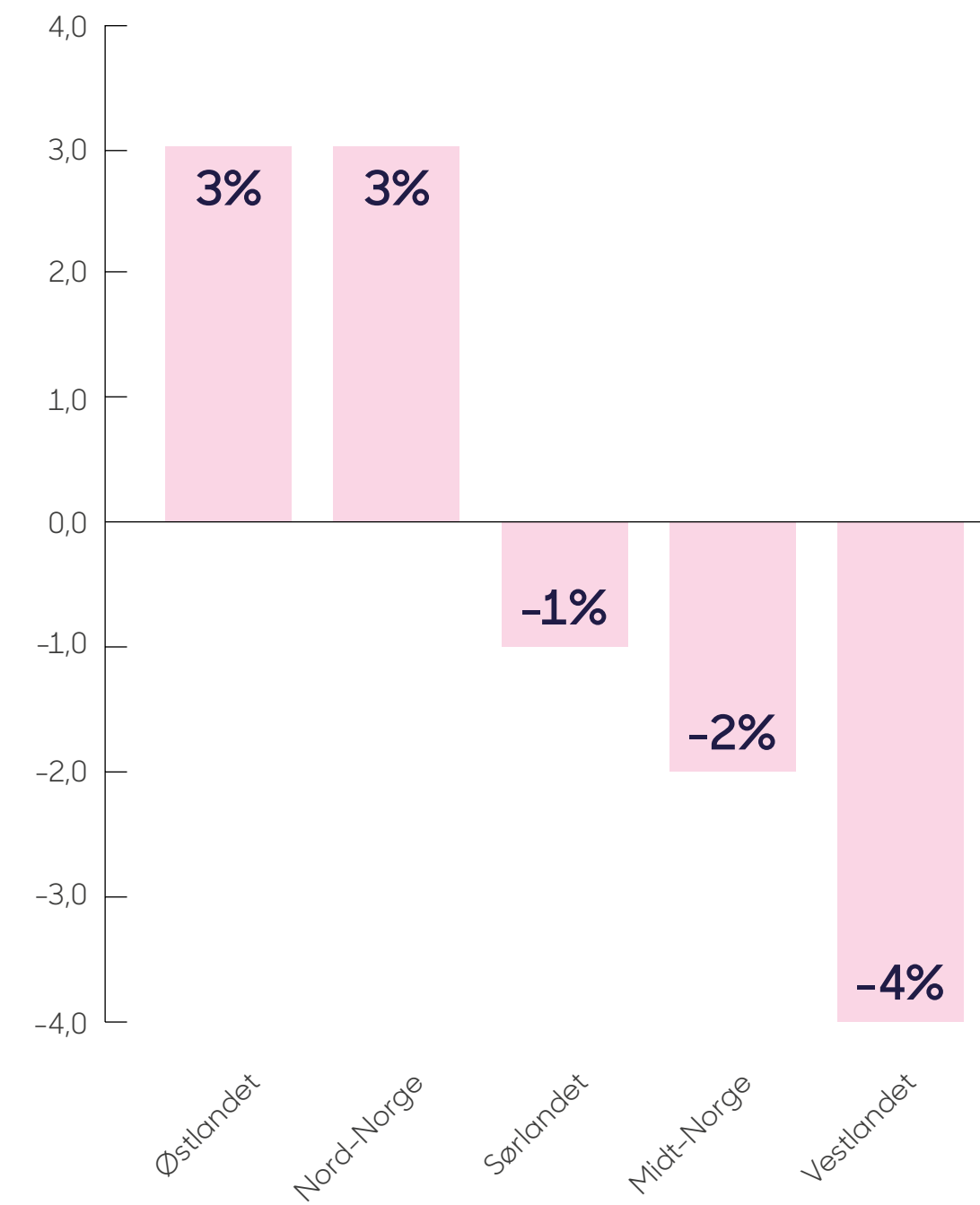
Refinansiering av lån

Ansettelsesform

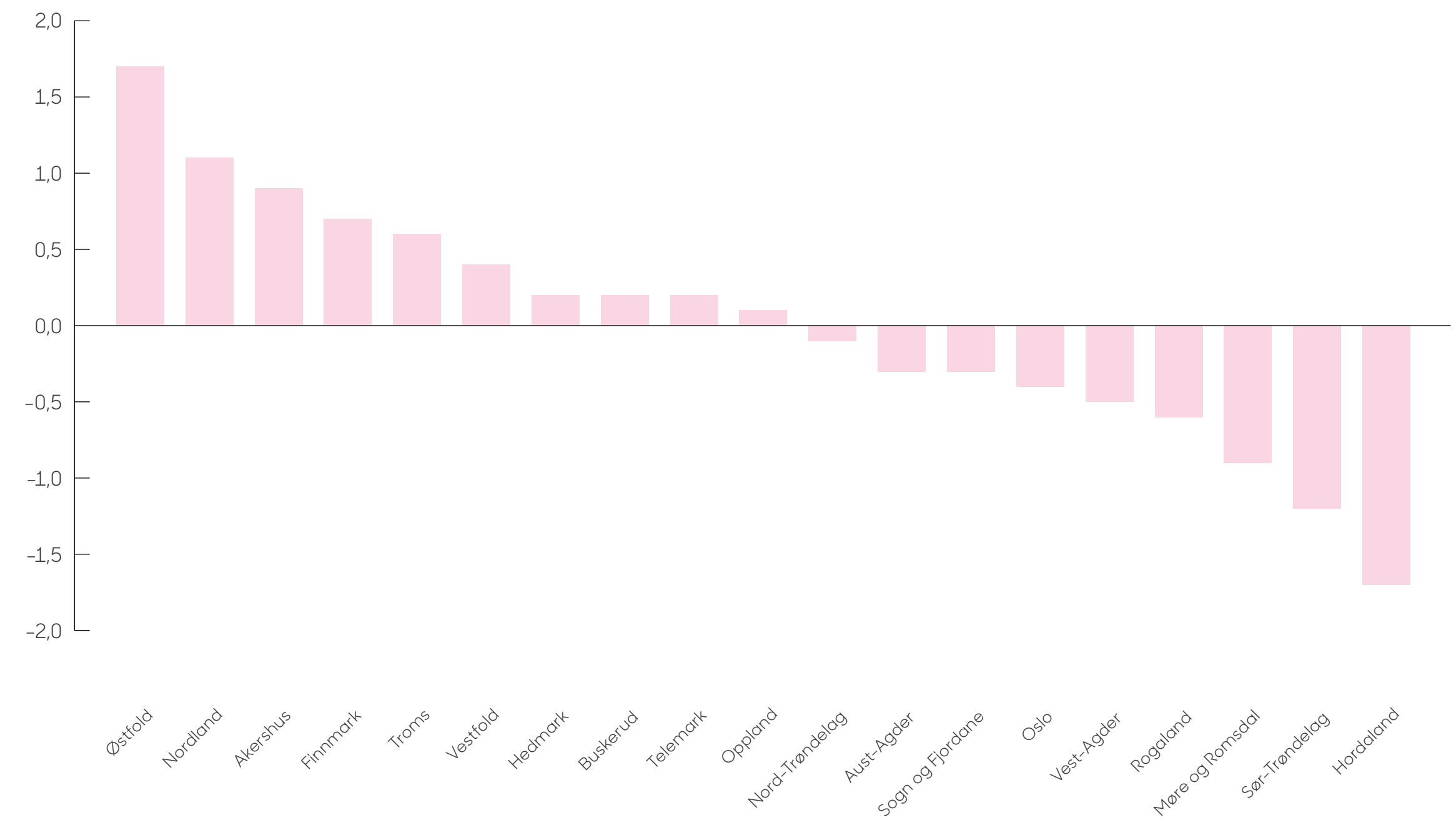

På samme måte som forbrukslån, refinansieres lån over hele landet. I år som i fjor er det i Østfold med 1,7 prosent at det refinansieres mer enn i befolkningen for øvrig. I 2015 lå Østfold over landsgjennomsnittet med 1,6 prosent, og i år ligger de på 1,7 prosent.

Differanse mellom antall refinansieringer av lån og andel av befolkningen

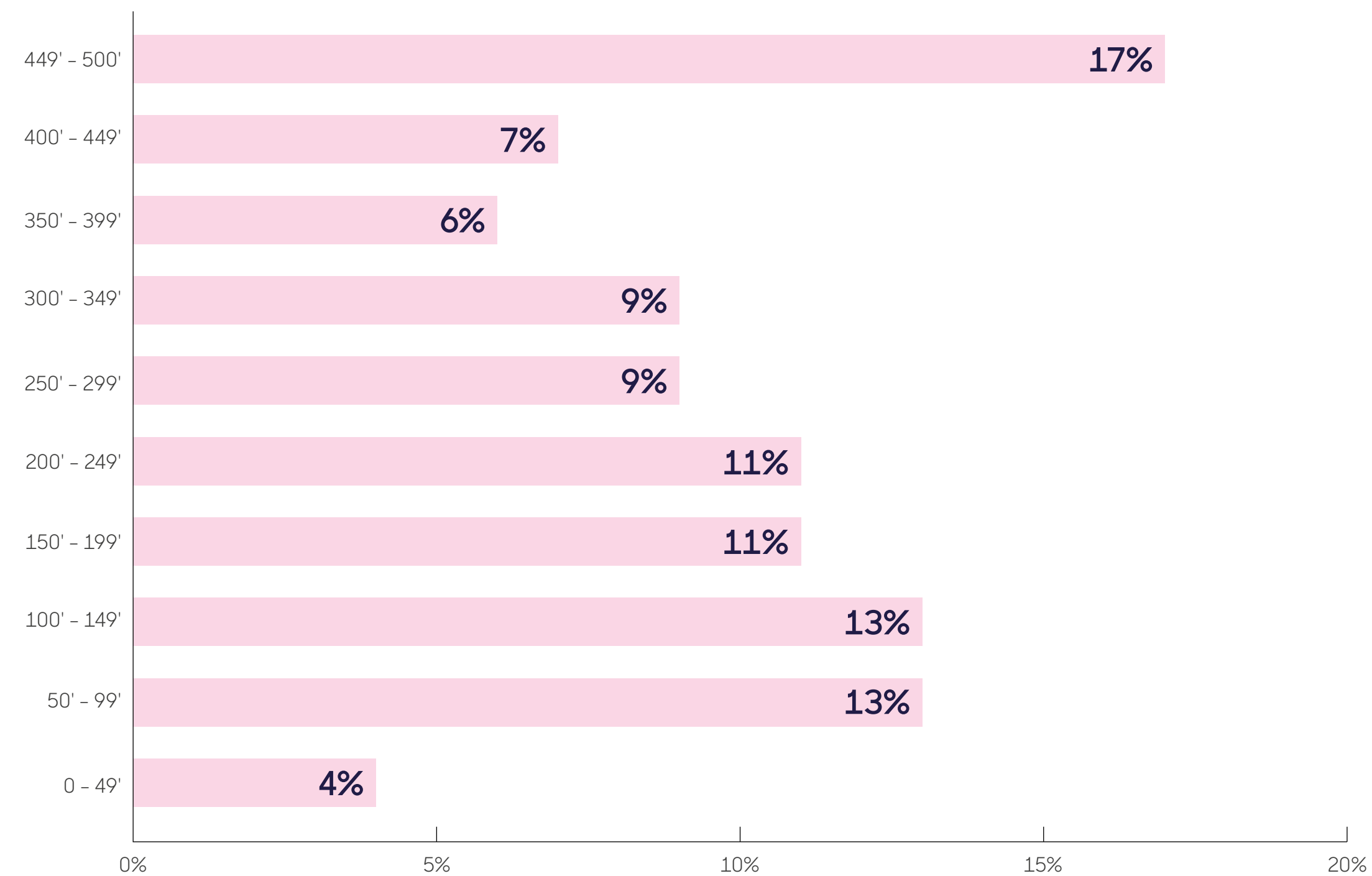

Andel lån fordelt etter geografi

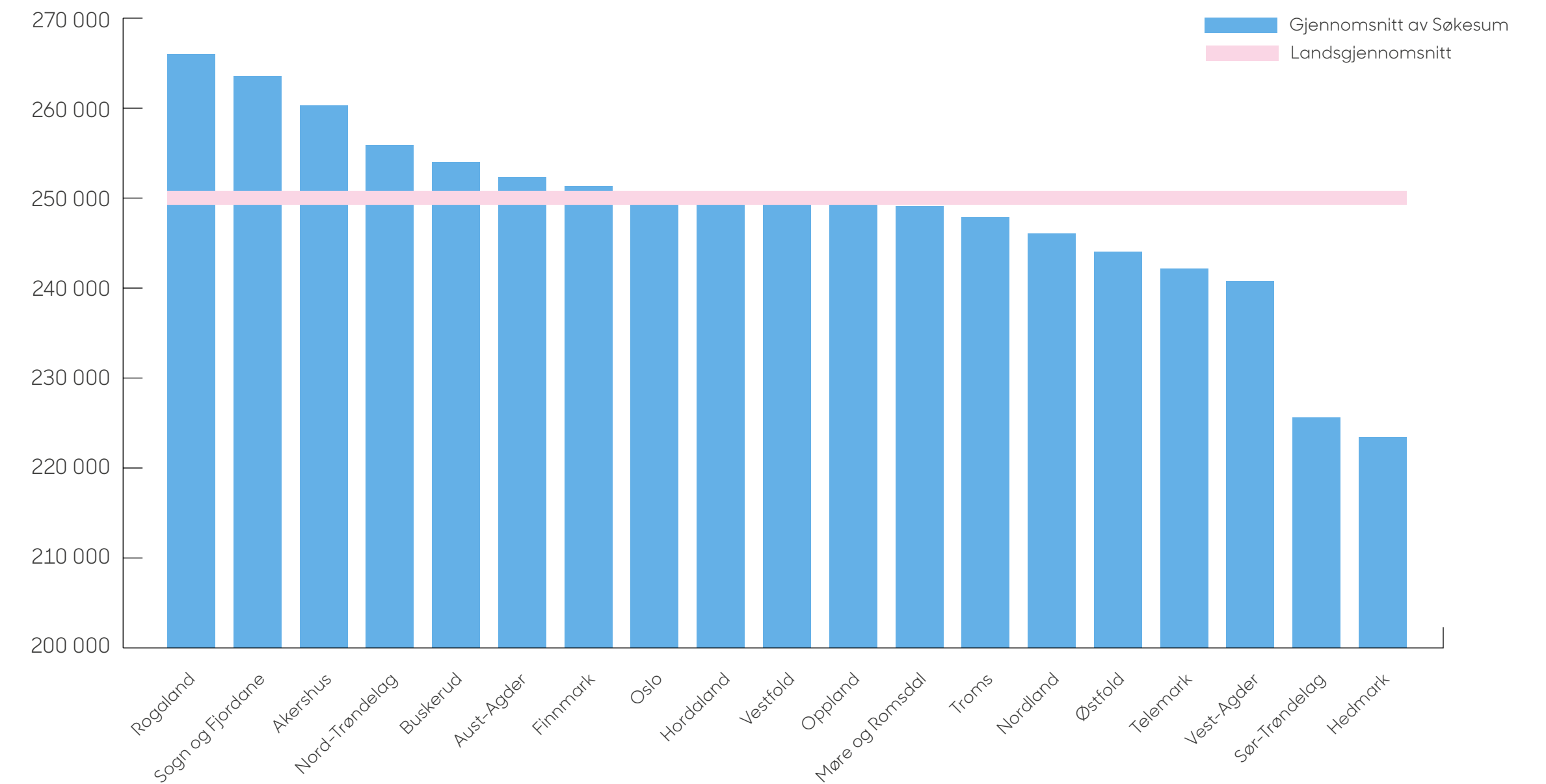
Vi låner mer

Fordeling av lånebeløpets størrelse (1000 NOK)

Vi låner i snitt 249 909 kroner for refinansiering av lån. Dette er en oppgang på 24 % fra 2015 hvor vi i snitt lånte 215 000 kroner. Veksten i lånebeløp er høyere enn prisveksten på 4,5 prosent som vi har hatt i denne perioden. 38 prosent av alle refinansieringer er på beløp over 300 000 kroner, som er en økning på 8 prosent fra året før. Kvinner låner 25 prosent mer enn i fjor, og menn låner 23 prosent mer. Kvinner lånte i gjennomsnitt 221 540 kroner første halvdel av 2016, og menn lånte 266 376 kroner.

Gjennomsnittlig lånebeløp for refinansiering per fylke

Vi låner i snitt 249 909 kroner for refinansiering av lån. Dette er en oppgang på 24 % fra 2015 hvor vi i snitt lånte 215 000 kroner. Veksten i lånebeløp er høyere enn prisveksten på 4,5 prosent som vi har hatt i denne perioden. 38 prosent av alle refinansieringer er på beløp over 300 000 kroner, som er en økning på 8 prosent fra året før. Kvinner låner 25 prosent mer enn i fjor, og menn låner 23 prosent mer. Kvinner lånte i gjennomsnitt 221 540 kroner første halvdel av 2016, og menn lånte 266 376 kroner.

Om Zmartas lånebarometer

Zmartas Lånebarometer har som formål å øke forståelsen av markedet for forbrukslån i Norge. Rapporten er unik i sitt slag og tar utgangspunkt i data fra tusenvis av utbetalte lån i tidsrommet 1. januar 2016 til den 31. juni 2016. Lånene omfatter ikke «sms-lån» eller «hurtiglån».

Om Zmarta Group

Zmarta Group tilbyr konsumenttjenester innen bank og forsikring. I bedriftsgruppen inngår blant annet Zmarta, Freedom Finance og Centum. Bedriften startet 1999, har 200 ansatte og kontor i Stockholm, Ångelholm, Helsingfors, Oslo og München. Zmarta Group eies av medieselskapet Bauer Media Group.

Les mer på zmartagroup.com.

Spørsmål? Kontakt:

MATTIAS HALLGRIM
CMO på Zmarta Group
mattias.hallgrim@zmartagroup.com
+46 70 918 87 41

Zmarta
GROUP